

BÁO CÁO CỦA NHÓM CÔNG TÁC GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

*Chuẩn bị bởi
Nhóm Công tác Giáo dục và Đào tạo*

TÓM TẮT

Những kỹ năng mới cho những công việc mới trong ngành Công nghiệp 4.0 chỉ có thể đạt được bằng một hệ thống giáo dục hiện đại và hướng tới tương lai. Giáo dục chất lượng, ở mọi cấp độ, vẫn cần thiết cho việc phát triển tương lai của nền kinh tế Việt Nam và khả năng tận dụng các cơ hội sẽ xuất hiện từ Công nghiệp 4.0. Nhóm Công tác Giáo dục và Đào tạo (E&TWG) tiếp tục hỗ trợ cả Bộ Giáo dục & Đào tạo (“Bộ GD&ĐT”) và Bộ Lao động, Thương binh & Xã hội (“Bộ LĐTB & XH”) trong việc cải thiện tiêu chuẩn giáo dục. Chúng tôi đã đạt được tiến triển trên một số lĩnh vực và đang tiếp tục xác định các lĩnh vực có tiềm năng cải thiện. Báo cáo này tập trung vào một số lĩnh vực sau:

- **Luật Giáo dục và Luật Giáo dục Đại học:** vẫn còn một số khía cạnh khó hiểu về việc thành lập các cơ sở giáo dục tại Việt Nam.
- **Nghị định 86:** Chúng tôi đề nghị Bộ GD&ĐT tiến hành soạn thảo Thông tư hướng dẫn Nghị định số 86.
- **Nghị định 143:** Luật Bảo hiểm Xã hội có tác động đến các tổ chức tại Việt Nam thuê người lao động nước ngoài.
- **Giáo dục kỹ thuật và đào tạo nghề:** Kính đề xuất Chính phủ xét duyệt Nghị định thay thế Nghị định số 48 liên quan đến hoạt động của các trường cao đẳng có vốn đầu tư nước ngoài.

Tóm lại, nền kinh tế Việt Nam cần một lực lượng lao động có năng lực cao với các kiến thức và kỹ năng sẵn sàng cho Công nghiệp 4.0. Nhóm Công tác Giáo dục và Đào tạo, thông qua diễn đàn VBF, sẽ tiếp tục với cam kết hỗ trợ Việt Nam đạt được tiềm năng kinh tế của mình.

GIỚI THIỆU

Những kỹ năng mới cho những công việc mới trong Công nghiệp 4.0 chỉ có thể đạt được bằng một hệ thống giáo dục hiện đại và hướng tới tương lai. Như đã đề cập trong báo cáo trước đây của chúng tôi, việc chuẩn bị nguồn nhân lực có hiệu quả chuẩn bị cho Công nghiệp 4.0 và sự ảnh hưởng của những công nghệ mới xuất hiện cần được giải quyết hiệu quả hơn để Việt Nam tiếp tục thành công cả về kinh tế lẫn xã hội.

Mục đích của báo cáo nhằm phân tích các vấn đề liên quan có ảnh hưởng đến các cơ sở giáo dục và đưa ra các đề xuất. Những vấn đề này có thể có ảnh hưởng tiêu cực đến khả năng hỗ trợ của các cơ sở giáo dục đối với sự giáo dục của giới trẻ Việt Nam. Điều này rất quan trọng để các sinh viên tốt nghiệp trong tương lai từ các cơ sở giáo dục Việt Nam có những kỹ năng mới cần thiết cho các công việc tương lai trong Công nghiệp 4.0.

Bài báo cáo này sẽ tập trung vào các lĩnh vực sau:

- Luật Giáo dục Đại học,
- Nghị định 86.
- Nghị định 143 - Luật Bảo hiểm Xã hội có một số khu vực cần được giải quyết vì chúng ảnh hưởng đến việc làm của người lao động nước ngoài. Điều này có liên quan cụ thể đến các cơ sở giáo dục.
- Giáo dục Kỹ thuật và Đào tạo Nghề:

Luật Giáo dục Đại học

Các bước trong thủ tục pháp lý để xây dựng các trường đại học tư thục (bao gồm các trường đại học có vốn đầu tư nước ngoài) như sau:

- i. Xây dựng công ty hợp pháp theo Luật doanh nghiệp, và
- ii. Sau đó xây dựng các trường đại học/cơ sở giáo dục.

Có một số vấn đề nổi bật đang gây nhầm lẫn và không được quy định rõ trong dự thảo luật như sau:

Nhà đầu tư (trong hoặc ngoài nước) thành lập công ty (doanh nghiệp) hợp pháp: Công ty này sẽ có tư cách pháp nhân.

- Sau đó họ sẽ thành lập một trường Đại học: Dự thảo luật hiện hành quy định trường đại học cũng sẽ có tư cách pháp nhân.
- Với các quy định trên, cả doanh nghiệp và trường đại học đều có tư cách pháp nhân riêng. Đây không phải là một hệ thống hiệu quả cả về mặt kinh doanh hay trên quan điểm pháp lý.

Nghị định 86

Việc ban hành Nghị định 86 vào tháng 8 năm 2018 cung cấp những quy định cụ thể về hợp tác và đầu tư nước ngoài trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo nghề, bao gồm các chương trình đào tạo chung, các tổ chức giáo dục có vốn đầu tư nước ngoài và văn phòng đại diện giáo dục nước ngoài tại Việt Nam. Đầu tư nước ngoài vào giáo dục và đào tạo rất quan trọng để mang lại những kiến thức và kỹ năng cần thiết cho Việt Nam. Khoản đầu tư này giúp chuẩn bị nguồn nhân lực hiệu quả cho Công nghiệp 4.0. Các cơ sở nước ngoài này sẽ luôn khuyến khích và hợp tác với các cơ sở Việt Nam đã thích nghi với những thách thức về nhu cầu của nền kinh tế mới.

Chúng tôi xin đề nghị Bộ GD&ĐT tiến hành soạn thảo Thông tư hướng dẫn Nghị định số 86 để cung cấp những hiểu biết rõ ràng về những kỳ vọng đối với các cơ sở giáo dục và những yêu cầu

triển khai cụ thể. Nhiều trường học gặp khó khăn khi làm việc với cơ quan chức năng trong việc sửa đổi giấy phép của họ vì thiếu Thông tư hướng dẫn.

Nghị định 143 - Luật Bảo hiểm Xã hội

Nghị định số 143/2018/NĐ-CP đưa ra hướng dẫn về cách thực thi Luật Bảo hiểm Xã hội. Theo nghị định này, người nước ngoài làm việc trong nước có giấy phép lao động, chứng chỉ hành nghề hoặc giấy phép hành nghề do cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam cấp và theo hợp đồng lao động lâu dài hoặc hợp đồng có thời hạn từ một năm trở lên sẽ phải theo bảo hiểm xã hội bắt buộc. Nghị định này có tác động lớn đến nhiều cơ sở giáo dục khi họ sử dụng một số lượng lớn người lao động nước ngoài. Có một số vấn đề liên quan đến nghị định này bao gồm, nhưng không giới hạn, những điều sau đây:

- Bảo hiểm xã hội bắt buộc cho nhân viên là người nước ngoài,
- Có một điểm gây hiểu lầm trong Điều 2.2 (a), cụ thể là những nhân viên theo diện điều chuyển nội bộ không bắt buộc phải tham gia hợp đồng lao động tại Việt Nam, do đó, khoản 2.1 không nên được nhắc đến vì mục đích của khoản 2.2 (a).
- Từ ngày 1 tháng 1 năm 2022, các nhân viên người nước ngoài sẽ phải theo chế độ hưu trí và tử tuất, ngoài tình trạng thai sản, bệnh tật và bệnh/ tai nạn nghề nghiệp.
- Việc trả (lương/trợ cấp) một lần cho người nước ngoài nên đơn giản và dễ hiểu.
- Hòa giải giữa Nghị định này với các cam kết thỏa thuận quốc tế của Việt Nam.
- Chi phí bảo hiểm xã hội dành cho nhân viên người nước ngoài.
- Tác động của các thủ tục hành chính.

Đề xuất, liên quan đến các vấn đề với Nghị định 143, đã được gửi qua kênh các phòng thương mại và các nhóm công tác khác và chúng tôi khuyến nghị rằng các vấn đề này được kiểm tra và giải quyết thỏa đáng cho tất cả các bên liên quan.

Giáo dục Kỹ thuật và Đào tạo Nghề (TVET)

Đào tạo kỹ năng nghề và thúc đẩy việc làm là trọng tâm của các mục tiêu phát triển của Chính phủ Việt Nam. Chính phủ cũng muốn điều chỉnh việc đào tạo nghề nhiều hơn để đáp ứng nhu cầu của ngành công nghiệp và công nghệ tiên tiến và tập trung nhiều hơn vào các kỹ năng cần thiết để thực hiện hiệu quả ngành Công nghiệp 4.0. Vì vậy, Chính phủ đang thúc đẩy mở rộng giáo dục và đào tạo nghề với những cải tiến về chất lượng và tập trung vào việc đào tạo dựa trên nhu cầu.

Luật mới về Giáo dục và Đào tạo nghề là một bước tiến quan trọng trong việc cải thiện TVET ở Việt Nam. Nhiều công việc đã được thực hiện cùng với các cơ quan địa phương và ở nước ngoài, và được tiếp tục hợp tác thông qua các tổ công tác hoạt động do Bộ LĐTB&XH phối hợp sẽ đảm bảo tác động của công việc này hiệu quả hơn. Có một số yếu tố của dự thảo nghị định thay thế Nghị định 48 mà chúng tôi muốn nêu ra nhằm xem xét thay đổi.

Chúng tôi muốn đề nghị Bộ LĐTB&XH và Chính phủ chấp thuận Nghị định đã xét duyệt nhằm thay thế cho Nghị định số 48 liên quan đến hoạt động của các trường cao đẳng đầu tư nước ngoài. Nghị định này đã được xét duyệt bởi Chính phủ trong suốt hai năm qua. Tuy nhiên, quá trình đánh giá đã bị kéo dài và đang ảnh hưởng đến hoạt động của tất cả các trường cao đẳng. Tổng cục Dạy nghề không chấp nhận đơn xin chuyển đổi với lý do họ đang chờ sửa đổi Nghị định số 48.

Kết luận

Khả năng của các hệ thống giáo dục Việt Nam trong việc cung cấp giáo dục chất lượng và cung cấp cho sinh viên những kỹ năng mới cho các công việc mới trong Công nghiệp 4.0 là rất quan trọng. Điều này đòi hỏi một khung pháp lý rõ ràng và sự lãnh đạo của Chính phủ Việt Nam và đặc biệt là Bộ GD&ĐT và Bộ LĐTB&XH phối hợp chặt chẽ với các bên liên quan khác để tìm ra giải pháp hiệu quả cho các vấn đề có thể gây bất lợi cho việc giáo dục hiệu quả ở các cấp độ tại Việt Nam. Các vấn đề nêu ra trong báo cáo này làm nổi bật những lĩnh vực có thể được cải thiện để khiến cho hệ thống giáo dục hiệu quả hơn và năng suất hơn.

Nhóm Công tác Giáo dục và Đào tạo thông qua diễn đàn VBF sẽ tiếp tục (hợp tác với cả Bộ GD&ĐT và Bộ LĐTB&XH), với cam kết cải thiện giáo dục và đào tạo tại Việt Nam. Chúng tôi mong muốn được chứng kiến sự phát triển và tiến bộ trong các lĩnh vực nêu trên và một lần nữa xin cảm ơn VBF đã mời chúng tôi đóng góp cho diễn đàn quan trọng này.